

forbindelse med åbningen af markedsadgangen på landbrugsområdet.

Udenrigsministeren sagde i sit indlæg, at hvis et land åbner og er utilfreds med en leverandør eller en investor, så kan det jo bare finde sig en anden investor. Ja, sådan er det i den bedste af alle verdener, men sådan er det ikke nødvendigvis, hvis man sidder i et uland – et af de mindst udviklede lande eller et af de andre ulande – for der er det altså ikke så enkelt, at man bare kan sige: Ud med jer! Nu tager vi en anden.

Det handler også om, hvorvidt man overhovedet har kapaciteten til det her. Det er dyrt at skifte en entreprenør eller en leverandør ud med en anden leverandør. Det ved vi såmænd selv herhjemme fra, og jeg synes ikke, at man skal have forfærdelig meget fantasi for at forestille sig, hvordan det er i et afrikansk land.

Jeg har faktisk i adskillige afrikanske lande oplevet særdeles velorganiseret vandforsyning, men det har været på det niveau, hvor man kan sige, at de store virksomheder ikke har ret meget interesse i det, for de har hovedsagelig interesse i store projekter med masser af volumen. Men det er ikke sikkert, at det er den bedste vej frem for de fattigste af udviklingslandene, måske heller ikke for de knap så fattige af udviklingslandene.

Hvis man virkelig går ind i den vurdering, så synes jeg, det vil være interessant at få det belyst. Hvis man ser det med ulandenes øjne, hvilken udvikling og hvilke regler på det her område vil de så have størst gavn af? Det er egentlig den belysning jeg synes det er vigtigt at få på det her område.

Det er muligt, den ligger i nogle af de mange, mange, mange bilag om GATS, vi har fået i Europaudvalget, men det står i hvert tilfælde ikke fuldstændig lysende klart for mig, at der rent faktisk er lavet den vurdering, at den er åbent tilgængelig, også for ulandene, og at man har bedt dem om at reflektere over den og vurdere den.

Formanden:

Tak til fru Anne Grete Holmsgaard. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Per Clausen.

Kl. 18.05

Per Clausen (EL):

Hvis der kan komme det ud af denne debat om dette forslag, at vi i udvalgsarbejdet og det videre arbejde kan få en grundig og seriøs behandling af de forhandlinger, der foregår omkring

GATS, og hele tiden kan følge nøje med i, hvad der sker, så vil det efter min mening være en vigtig pointe, ikke bare af demokratiske grunde, fordi det er vigtigt, at der også er folkelig indsigt i det, der rører sig i de her forhandlinger, men vel også fordi vi måske på en eller måde kan være med til at påvirke nogle ting.

Jeg opfatter det på den måde, at udenrigsministeren også er indstillet på at arbejde for, at EU ikke bruger det her som sådan en slags pression. Nu skal man selvfølgelig måske passe på med at overvurdere den danske udenrigsministers indflydelse i EU, men det vil vi selvfølgelig følge op på.

Jeg synes da også, at et andet interessant element, der har været inde i debatten, har været diskussionen af, om man faktisk kunne få foretaget nogle seriøse analyser af, hvad det er, der skal til, hvis nu udgangspunktet er at skabe de bedste betingelser for vandforsyning i tredjeverdenslandene. Jeg vil da gerne sige, at vi ikke er nervøse og bange for at gå ind i en åben debat om det og få lavet nogle ordentlige analyser af, hvad der er brug for. For jeg er faktisk meget enig med fru Anne Grete Holmsgaard i hendes påpegning af, at det, der kan være problemet ved at få store koncerner ind på det her område, er, at deres modeller tit vil være meget anderledes end de modeller, man har brug for i tredjeverdenslandene.

Men hvis man kunne få de to ting ud af det, er det da godt nok, og det synes jeg vi skulle prøve at bruge udvalgsarbejdet til at arbejde lidt videre med. Jeg har jo indset, at sandsynligheden for, at det her forslag bliver vedtaget i denne folketingssamling, nok er forholdsvis begrænset. Det synes jeg så til gengæld er ærgerligt, fordi jeg faktisk synes, at det er et problem, at EU har fremsat de her krav om en liberalisering af vandforsyningssektoren over for 72 lande fra meget fattige områder i Afrika osv.

Jeg synes stadig væk, at man skal være meget, hvad skal man sige, positivt indstillet over for, hvad der driver EU, hvis man ikke godt kan se, at der bag ved det her nok grundlæggende ligger et ønske om at hjælpe en håndfuld europæiske virksomheder med at vinde markedsandele. Og det, der så er problemet, tror jeg, er, at kombineret med mange andre ting vil det her nogle steder føre til privatisering, og andre steder vil markedsgørelsen så blive uddybet og fastlåst.

De erfaringer, der så er med privat vandforsyning, er relativt nye i de fleste lande. Det er